

Løfter frem biomedisinen

Legeforeningen ønsker å være i forkant av de muligheter og utfordringer nyvinninger innen biomedisin vil føre til og har programfestet å utvikle politikk på feltet biomedisin.

– Vi står overfor en rivende utvikling innen medisinsk vitenskap. Dagens muligheter basert på utviklingen innen bioinformatikk, samt spisskompetanse innen molekylærmedisinsk og genteknologisk forskning, gir et raskt økende tilfang av ny kunnskap om hva genene faktisk gjør og hvordan de påvirkes. Dette gir nye og spennende muligheter for mer målrettet diagnostikk, forebygging og mer skreddersydd behandling av sykdom for sårbare grupper og individer, sier Elisabeth Søyland, fagsjef og leder av enhet for forskning og høyspesialisert medisin, fagavdelingen Legeforeningen.

Hun har våren 2010 ledet en prosjektgruppe nedsatt av sentralstyret, hvis mandat har vært å redegjøre for dagens status mht. faglige, juridiske og etiske aspekter, samt å peke på viktige faglige scenarier innen biomedisin som vil være helt sentrale for den fagmedisinske utvikling. Prosjektgruppen avleverte sin rapport til sentralstyret i juni 2010.

Det er Legeforeningens landsstyre som i prinsipp- og arbeidsprogrammet for perioden 1.9. 2009–31.8. 2011 vedtok å utvikle politikk på feltet biomedisin, og det er på denne bakgrunn at det høsten 2009 ble etablert et prosjekt som skulle trekke opp hvilke scenarier man ser for seg innen feltet biomedisin de nærmeste fem årene.

– Prosjektgruppen har bestått av fagpersoner fra noen aktuelle fagmedisinske foreninger som alle på en eller annen måte

jobber med biomedisin, forteller Elisabeth Søyland. De aktuelle fagmiljøene ble kontaktet og spilte inn navn på fagpersoner som kunne delta i prosjektgruppen. I tillegg til disse har representanter fra sentralstyret, Rådet for legeetikk, og Legeforeningens sekretariat deltatt i prosjektgruppen.

Høsten 2009 ble brukt til planlegging av prosjektet og prosjektgruppen hadde sitt første møte i januar 2010. Det endelige produktet ble levert i juni samme år.

Dynamisk og tverrfaglig prosess

– Vi har hatt en dynamisk, men relativt stram prosess. Deltakerne har levert og vært veldig konstruktive og strukturerte, sier Søyland. Hun forteller at de totalt har hatt tre heldagsmøter. – Møtene har vært lagt opp slik at alle har bidratt med faglige innspill og presentert problemstillingene fra sitt ståsted. Nettopp denne tverrfaglige måten å jobbe på har vært svært verdifull og er noe man absolutt burde gjøre mer av, sier hun.

Områder som har vært berørt er onkologi, gynekologi/obstetrikk, infeksjonssykdommer/bakteriologi, pediatri, allmennmedisin, klinisk farmakologi og klinisk genetikk.

– Vi har også hatt et eget faglig innspill på skreddersydd medisin ved Kjetil Taskén som leder Bioteknologisenteret, sier Søyland. Hun forteller at Linn Getz ved NTNU har tatt for seg epigenetikk – dvs. hvordan miljøet påvirker genene, og de har også hatt et eget innlegg om stamcelleforskning. De øvrige deltakerne har fokusert på utfordringer og scenarier innenfor sitt fagområde.

Omfattende rapport

– Rapporten ser nærmere på noen av de aller nyeste konseptene og funnene innen biomedisin, sier Elisabeth Søyland. – Med dette som et bakteppe har vi valgt å belyse tre tematiske områder: Erfaringenes effekt på den menneskelige biologien, fra gentesting til genomtesting, skreddersydd medisin og stamcelleforskning, samt å se nærmere på utfordringer og muligheter innen noen utvalgte fagområder som vil være sterkt berørt av biomedisinen utvikling de neste fem år. Et eget kapittel diskuterer sentrale etiske og juridiske aspekter knyttet til utviklingen. Rapporten identifiserer en rekke faglige, etiske og juridiske problemstillinger som Legeforeningen bør ta stilling til. Den munner ut i et knippe anbefalinger om Legeforeningens videre arbeid med tematikken, og det overlates til sentralstyret å diskutere og vurdere oppfølging av disse, sier hun.

Elisabeth Søyland er leder av prosjektgruppen.
Foto Lise B. Johannessen

Rapporten er tilgjengelig på Legeforeningens Internettider www.legeforeningen.no/56712.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Faggruppen har bestått av:
Rigmor Austgulen, professor i medisin ved NTNU, Linn Getz, lege og forsker ved Institutt for samfunnsmedisin, NTNU og førsteamanuensis ved Universitetet i Oslo Åslaug Helland. Videre har seksjonsleder ved seksjon for celleterapi ved Oslo Universitetssykehus, Gunnar Kvalheim, Trond Markestad, leder av Rådet for legeetikk, Arne Reimers, dr.med. ved St. Olavs hospital, Asbjørg Stray-Pedersen ved avdeling for medisinsk genetikk, Oslo universitetssykehus Rikshospitalet, professor Kjetil Taskén, ved Universitetet i Oslo og leder for Bioteknologisenteret samt Elling Ulvestad, avdelingssjef ved mikrobiologisk avdeling, Haukeland universitetssykehus og Professor Gades institutt, UiB deltatt i faggruppen. Anne Kjersti Befring, direktør i Forhandlings- og helseerettsavdelingen og rådgiver Aadel Heilemann deltok fra Legeforeningen. Øvrige medlemmer av prosjektgruppen har vært visepresident Arne Refsum og Cecilie Risøe fra sentralstyret samt Åse Brinchmann-Hansen, Gorm Hoel og Camilla Sandbakken fra Legeforeningens sekretariat.

Prosjektleder har vært Elisabeth Søyland, Legeforeningen.

Faksimile av rapporten